

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobce **Povodí Odry, státní podnik**, se sídlem Varenská 49, Ostrava, proti žalovanému **Katastrálnímu úřadu pro Moravskoslezský kraj – katastrální pracoviště Frýdek-Místek** se sídlem T. G. Masaryka 453, Frýdek-Místek, ve věci nezákonného zásahu spočívajícího v záznamu vlastnického práva v katastru nemovitostí,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou soudu 5. 2. 2013 se žalobce domáhá podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ochrany před nezákonným zásahem žalovaného. V žalobním petitu se domáhal toho, aby soud určil, že záznam vlastnického práva v katastru nemovitostí ve prospěch ENDERBURY Corporation, a. s., k pozemku parc. č. 682/14 v kat. úz. Lučina je nezákonný a přikázal odstranění tohoto záznamu. Žalobní tvrzení posléze doplnil v podáních ze dne 11. 3. 2013, 19. 6. 2013 a 28. 7. 2014.

Žalobce uvedl, že dne 4. 12. 2012 žalovaný provedl pod č. Z-14764/2012 záznam změny vlastnictví u pozemku parc. č. 682/14 v kat. úz. Lučina ve prospěch společnosti ENDERBURY Corporation, a. s. Dle žalobce se tak stalo nezákonně a jako vlastník má být nadále v katastru nemovitostí uvedena Česká republika, přičemž žalobci má svědčit právo hospodaření s předmětným pozemkem. Protože v důsledku záznamu přestala ČR figurovat jako vlastník pozemku, k němuž by měl právo hospodaření žalobce, trvá zde nezákonný zásah, který byl namířen přímo proti majetku ČR. O předmětném pozemku (jakožto o součásti tehdejšího pozemku parc. č. 682/1) bylo rozhodnuto Okresním úřadem ve Frýdku-Místku, referátem pozemkového úřadu, dne 3. 9. 2001 pod č. j. PzÚ 567/92-B-Knv tak, že se oprávněným osobám nevydává, neboť tvoří zátopu vodního díla na Lučině u Žermanic. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 9. 10. 2001 a dle názoru žalobce se tímto rozhodnutím stala vlastníkem Česká republika a žalobci svědčí právo hospodaření s tímto pozemkem. K provedení záznamu o změně vlastnictví došlo na základě rozsudku Okresního soudu v Ostravě ve znění rozsudku Krajského soudu v Ostravě, podle nějž byl žalobce povinen vydat do vlastnictví společnosti ENDERBURY Corporation, a. s., předmětný pozemek. Jednalo se o spor ve věci vypořádání nároku oprávněné osoby na poskytnutí náhrady za nevydané nemovitosti, které osoba povinná k poskytnutí náhrad vlastní nebo k nimž měla právo hospodaření, a to dle restitučních předpisů. Žalobce má zato, že vlastnické právo k nemovitosti, která je určena jako náhrada restitučního nároku, lze pouze převést na osobu oprávněnou a o tomto převodu se vede vkladové řízení. Není možné, aby oprávněná osoba byla v minulosti vlastníkem nemovitosti, která jí má být poskytnuta jako náhrada za nevydané nemovitosti. Nadto dle názoru žalobce nastala situace, že existují dvě pravomocná rozhodnutí státních orgánů, z nichž podle jednoho se pozemek oprávněným osobám nevydává, a podle druhého se právnímu nástupci těchto osob vydává. Za této situace žalovaný neměl upřednostnit jedno rozhodnutí oproti druhému, zvláště způsobil-li tím újmu na právech třetí osoby. Žalobce také poukázal na ustanovení zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem (dále jen „ZVPN“), podle nějž mají listiny vyhotovené státními orgány jejich vyhotovitelé zaslat katastrálnímu úřadu k provedení záznamu ve lhůtě 30 dnů od vyhotovení nebo právní moci. Rozhodnutí krajského soudu, které bylo podkladem pro sporný záznam, nabylo právní moci již 25. 5.

2010, avšak záznamové řízení bylo zahájeno po více než 30 měsících, až po doručení návrhu zástupce společnosti ENDERBURY Corporation, a. s., v prosinci 2012. Akciová společnost není dle názoru žalobce státním orgánem, který by mohl doručením rozhodnutí vyvolat záznamové řízení. Žalobce požadoval výslech pracovníků katastrálního úřadu k okolnostem, jaké nastaly po doručení soudního rozhodnutí katastru v roce 2010 a k tomu, zda bylo o tomto rozhodnutí vedeno nějaké řízení. Žalobce též poukázal na to, že společnost ENDERBURY Corporation, a. s., nabyla od původních restituentů (bratří V.) jen nárok na náhradu za odstraněnou stavbu v hodnotě 778 600,- Kč, nikoli samotný restituční nárok. Žalobce též namítal, že nelze užívat judikaturu týkající se přímé restituce na situace, kdy má být vydán náhradní pozemek za nevydaný pozemek původní.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě nezpochybnil, že sporný záznam v katastru nemovitostí byl učiněn z podnětu zástupkyně společnosti ENDERBURY Corporation, a. s., která doložila katastru rozsudky Okresního soudu v Ostravě č. j. 59 C 247/2007-119 a Krajského soudu v Ostravě č. j. 8 Co 765/2009-189, na jejichž základě byl dne 4. 12. 2012 proveden záznam vlastnictví uvedené společnosti k předmětnému pozemku. Žalovaný poukázal na konstantní judikaturu, podle níž – je-li uložena povinné osobě povinnost vydat nemovitost – provede katastrální úřad zápis změny v osobě vlastníka záznamem (např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 2 Cdon 1361/1997 ze dne 28. 5. 1998 či sp. zn. 2 Cdon 15/97 ze dne 30. 4. 1998). Žalovaný nemohl přezkoumávat předložená soudní rozhodnutí a hodnotit správnost odůvodnění pojednávajícího o postoupení nároku limitovaného určitou peněžitou výší.

Ze správní a soudní spisové dokumentace předložené oběma stranami soud zjistil, že V. a P. V. uplatnili nárok na vydání nemovitostí dle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ResZ“). Rozhodnutím Okresního úřadu Frýdek-Místek, referátu okresního pozemkového úřadu č. j. PzÚ 567/92-B-Knv ze dne 3. 9. 2001, které nabylo právní moci dne 9. 10. 2001, bylo rozhodnuto, že žadatelé jsou vlastníky určitého pozemku a nejsou vlastníky jiných pozemků, mezi nimi i pozemku parc. č. 182/2, slouč. v KN do p. č. 682/1 v kat. úz. Lučina, které nelze ve smyslu § 11 odst. 1 písm. c) ResZ vydat. Od pozemku p. č. 182/2 sloučeného v KN do p. č. 682/1 byl posléze oddělen předmětný pozemek parc. č. 682/14 (což vyplývá ze sdělení pozemkového úřadu ze dne 4. 11. 2009). V. a P. V., jimž vznikl nárok na náhradu za odstraněnou stavbu v hodnotě 778 600,- Kč, postoupili smlouvou ze dne 5. 12. 2006 tento nárok společnosti Stáj MUSTANG s. r. o., jež jej dále smlouvou ze dne 19. 3. 2007 postoupila společnosti ENDERBURY Corporation, a. s. Rozsudkem Okresního soudu v Ostravě č. j. 59 C 247/2007-119 ze dne 22. 7. 2009 ve znění rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 8 Co 765/2009-189 ze dne 22. 4. 2010, byl žalobce zavázán k povinnosti vydat do vlastnictví společnosti ENDERBURY Corporation, a. s. pozemek parc. č. 682/14 do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku; právní moci rozsudky nabyly 25. 5. 2010. Dne 10. 6. 2010 obdržel rozsudky Katastrální úřad pro Moravskoslezský kraj, katastrální pracoviště Opava, jenž oba rozsudky postoupil příslušnému katastrálnímu pracovišti ve Frýdku-Místku.

Podáním došlým žalovanému dne 30. 11. 2012 navrhla zástupkyně společnosti ENDERBURY Corporation, a. s., zápis změny vlastníka na základě obou rozsudků do katastru nemovitostí. Záznamem č. j. Z-14764/2012-802 bylo návrhu vyhověno dne 4. 12. 2012. Žalobce podal dne 13. 2. 2013 návrh na opravu chyby v katastrálním operátu, v němž se domáhal odstranění záznamu vlastnického práva společnosti ENDERBURY Corporation, a. s., k předmětnému pozemku a obnovení zápisu vlastnického práva ve prospěch ČR s právem hospodaření pro žalobce. Tento návrh byl vyřízen dne 6. 5. 2013 přípisem žalovaného, jímž návrhu nevyhověl, kdy poukázal na to, že je-li soudním rozhodnutím uložena povinnost k vydání pozemku, provede se zápis změny vlastnictví do katastru záznamem. Žalovaný zmínil mj., že společnost ENDERBURY Corporation, a. s., je oprávněnou z předmětného restitučního nároku dle smlouvy ze dne 19. 3. 2007 o postoupení pohledávky.

Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Aps 3/2008-98 ze dne 16. 11. 2010 se soudní ochrany proti provedení či neprovedení záznamu do katastru nemovitostí podle § 7 a § 8 ZVPN lze ve správním soudnictví domáhat v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 82 a násl. s. ř. s. Žalobce tedy zvolil pro hájení svého zájmu náležitý typ žaloby.

Soud věc projednal a rozhodl na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.), přičemž dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Jak uvedl žalovaný, pokud je mu předloženo rozhodnutí soudu, na jehož základě oprávněný nabývá vlastnické právo, provede se o tom záznam v katastru nemovitostí. Nabývalo-li se vlastnictví rozhodnutím státního orgánu, dělo se tak dle § 132 odst. 2 občanského zákoníku z roku 1964 dnem v tomto rozhodnutí určeným. Zápis tohoto vlastnického práva do katastru nemovitostí tak mohl mít jediné evidenční účinky a takovýmto účinkům odpovídá forma záznamu, neboť dle § 14 ZVPN jsou to právě záznamy, které jsou úkony katastrálního úřadu, které nemají vliv na vznik, změnu nebo zánik práva. Žalovaný správně odkázal na konstantní judikaturu soudů, dle nichž formulace povinnosti vydat do vlastnictví nemovitost znamená založení vlastnictví oprávněného k této nemovitosti soudním rozhodnutím a katastrální úřad je povinen zapsat vlastnické právo záznamem (kromě judikátů již citovaných žalovaným srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 455/2012 ze dne 16. 1. 2014). Je nerozhodné, pokud se některé judikáty týkaly přímé restituce (tedy vydání původních pozemků), a nikoli vydání náhradních pozemků, neboť věcně a formulačně není pro účely zápisu do katastru nemovitostí mezi oběma situacemi rozdíl. Neexistuje důvod pro přisvědčení žalobcovu názoru, že mělo být vedeno řízení vkladové a nikoli záznamové.

K námitce, že zde existovala vedle sebe protichůdná rozhodnutí pozemkového úřadu a soudu, týkající se téhož předmětného pozemku, soud poznamenává, že obě rozhodnutí ob stojí vedle sebe a z jejich výroků nelze dovodit konfliktní duplicitu vlastnického práva. Výrok pozemkového úřadu, jenž vyslovil, že restituenti nejsou vlastníky předmětného pozemku, nikterak nevylučuje výrok soudu o povinnosti žalobce vydat právnímu nástupci restituentů týž pozemek. Naopak z dikce soudního rozhodnutí plyne, že respektuje to, že dosavadním vlastníkem byl žalobce (resp. stát) a nově se jím stává právní nástupce restituentů z titulu nároku na náhradu za nevydané nemovitosti. Z toho ostatně plyne, že příslušné státní orgány nezaměňují nárok na vrácení původní nemovitosti s nárokem na vydání náhradní nemovitosti za nevydanou nemovitost, ale vždy náležitě mezi oběma situacemi rozlišují.

Pokud žalobce poukazuje na pochybení v tom, že k záznamu nedošlo ihned po vyrozumění katastrálního úřadu soudem o pravomocných soudních rozhodnutích, ale až z podnětu společnosti ENDERBURY Corporation, a. s., pak se předně nejedná o věc, která by jakkoli zasáhla do právní sféry žalobce. Nedodržení pořádkových lhůt ze strany státních orgánů mohlo jít k tíži nabyvatele, nikoli však žalobce. Soud znovu opakuje, že záznam v katastru nemovitostí má toliko účinek evidenční, a proto kdykoli se katastrální úřad dozví o neprovedení evidence v souladu s rozhodnutím státního orgánu, jímž se nabývá vlastnictví nemovitostí, zahájí záznamové řízení – jak se ostatně i v projednávaném případě stalo. To, že včasné nezapsání vlastnického práva vzniklého rozhodnutím státního orgánu nemůže jít k tíži vlastníka, ostatně výslovně prohlásil i Nejvyšší správní soud v rozhodnutí č. j. 5 As 19/2008 ze dne 26. 3. 2009. Ať už byl důvod nedodržení pořádkových lhůt pro provedení záznamu jakýkoli, na zákonnost sporného záznamu nemá vliv, a proto soud neprováděl svědecké výslechy k okolnostem s tímto nedodržením souvisejícím.

Zcela nerozhodné jsou též okolnosti postoupení nároku na náhradu za nevydanou nemovitost, neboť tyto si vyhodnotily soudy v civilním řízení a ani žalovanému ani soudu ve správním řízení nepřísluší je přezkoumávat, neboť podkladem pro sporný záznam byl výrok rozsudku, nikoli jeho odůvodnění, byť by z tohoto odůvodnění žalovaný při vyřízení návrhu na opravu chyby v katastrálním operátu vycházel, resp. na ně odkazoval.

Soud neshledal nezákonnost tvrzeného zásahu spočívajícího v zápisu vlastnického práva společnosti ENDERBURY Corporation, a. s., k předmětnému pozemku, a proto žalobu zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy procesně úspěšný žalovaný se těchto nákladů výslovně vzdal.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Krajský soud v Ostravě
dne 29. července 2014

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu